

1. PMĮ 17 straipsnio 2 dalies papildymo 14 punktu projektas

14) lengvųjų automobilių įsigijimo ir nuomos išlaidos, išskyrus atvejus, kai šie automobiliai naudojami tik nuomos veiklai vykdyti, vairavimo mokymo paslaugoms ar transporto paslaugoms teikti.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai yra šioje dalyje išvardintos sąnaudos, kurių dydis mokesčių tikslais yra ribojamas. Ribojamų dydžių sąnaudų atskaitymo iš pajamų tvarka nustatyta PMĮ 18 – ~~30¹~~ 30² straipsniuose.

(Pakeistas pagal VMI prie FM raštą 2019-09-03 Nr. (32.42-31-1E) RM-26483))

2. PMĮ 24 straipsnio 2 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentaro) papildymo 1¹ punktu projektas

1¹. Iš pajamų gali būti atskaitoma pagal PVM įstatymą neatskaityta lengvojo automobilio pirkimo ar importo PVM suma, apskaičiuota tik nuo lengvojo automobilio įsigijimo kainos (jos dalies), neviršijančios PMĮ 30² straipsnio 1 dalyje nustatytų lengvojo automobilio įsigijimo kainos ribojimų, susijusių su išmetamo CO₂ kiekiu. PVM suma iš pajamų atskaitoma tą mokestinį laikotarpį, kurį yra patirtos lengvojo automobilio įsigijimo išlaidos. Nuo PMĮ 30² straipsnio 1 dalyje nustatytą ribojančią sumą viršijančios lengvojo automobilio įsigijimo kainos dalies apskaičiuota pirkimo PVM suma, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų neatskaitoma.

Pavyzdys

Pastaba. Pavyzdyje mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

Vienetas 2025 m. sausio mėn. už 108 900 Eur įsigijo lengvąjį automobilį ir tą patį mėnesį pradėjo jį naudoti. Automobilio kaina be PVM yra 90 000 Eur, o pirkimo PVM suma – 18 900 Eur. Pagal PVM įstatymo 62 straipsnio nuostatas, šio automobilio pirkimo PVM neatskaitomas.

Įsigijamo automobilio išmetamas CO₂ kiekis, nurodytas automobilio registracijos liudijime, yra 127 g/km, todėl pagal PMĮ 30² straipsnio 1 dalyje nustatytą taršos grupę, iš pajamų gali būti atskaitoma ne daugiau kaip 50 000 Eur automobilio įsigijimo išlaidų (išmetamas CO₂ kiekis patenka į nustatytą intervalą 1–130 g/km).

Atsižvelgiant į šio automobilio įsigijimo kainos ribojančią sumą, - 50 000 Eur, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais vieneto pajamos gali būti mažinamos tik 50 000 Eur šio automobilio įsigijimo kainos dalimi, kuri pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Atitinkamai nuo šios automobilio įsigijimo kainos dalies apskaičiuota pirkimo PVM suma, t. y. 10 500 Eur (50 000 Eur x 21 proc.), apskaičiuojant 2025 m. mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną, priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

Likusiai automobilio įsigijimo kainos daliai, - 40 000 Eur (90 000 Eur - 50 000 Eur), tenkanti pirkimo PVM suma, t. y. 8 400 Eur (40 000 Eur x 21 proc.), apskaičiuojant 2025 m. mokestinio laikotarpio apmokestinamąjį pelną priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

3. PMĮ papildymas 30² straipsniu

30² straipsnis. Lengvųjų automobilių įsigijimo ir nuomos išlaidos

1. Iš pajamų šio Įstatymo 18 straipsnyje nustatyta tvarka atskaitoma lengvojo automobilio, kuris laikomas vieneto turtu, įsigijimo kainos dalis, neviršijanti:

1) 75 000 eurų, kai įsigijamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis lygus 0 g/km;

2) 50 000 eurų, kai įsigijamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis neviršija 130 g/km;

3) 25 000 eurų, kai įsigijamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis viršija 130 g/km, tačiau neviršija 200 g/km;

4) 10 000 eurų, kai įsigijamas lengvasis automobilis, kurio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis viršija 200 g/km.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Ši dalis reglamentuoja iš pajamų PMĮ 18 straipsnyje nustatyta tvarka atskaitomos lengvųjų automobilių, laikomų vieneto turtu, įsigijimo kainos, t. y. įsigijimo išlaidų, ribojimus, siejamus su išmetamu anglies dioksido (CO₂) kiekiu (toliau – išmetamas CO₂ kiekis).

2. Pagal Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso nuostatas lengvasis automobilis – motorinė kelių transporto priemonė, turinti ne daugiau kaip 9 sėdimas vietas, įskaitant vairuotojo vietą, skirta keleiviams bei bagažui vežti.

Šioje dalyje nustatyti ribojimai taikomi įsigyjamiems automobiliams (varomi benzinu, elektra ar kitu kuru), kurie pagal Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimus, patvirtintus Lietuvos transporto saugos administracijos direktoriaus 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, yra įregistruoti kaip lengvieji automobiliai (M₁ klasė). Jeigu lengvasis automobilis, pritaikytas vežti krovinius ir yra registruotas kaip lengvasis krovininis automobilis (N₁ klasė), tai šioje dalyje nustatyti įsigijimo kainos ribojimai tokiam automobiliui netaikomi.

3. Lengvųjų automobilių įsigijimo kainos atskaitymo ribojimai taikomi automobiliams, įsigytiems nuo 2025 m. sausio 1 d., apskaičiuojant ir deklaruojant 2025 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokestį.

Pavyzdžiui, jeigu yra patvirtintas kitas, nesutampantis su kalendoriniais metais, mokestinis laikotarpis, kuris prasideda liepos 1 d. ir baigiasi kitų metų birželio 30 d., tai vienetas lengvųjų automobilių įsigijimo kainos atskaitymo iš pajamų ribojimus pradės taikyti nuo 2025 m. liepos 1 d. įsigytiems automobiliams, t. y. prasidėjus 2025 metų mokestiniam laikotarpiui.

Kai lengvasis automobilis yra įsigijamas 2024 metų mokestinio laikotarpio pabaigoje, tai įsigijimo išlaidoms nustatytų ribojimų netaikymui yra svarbu nustatyti faktinį lengvojo automobilio nuosavybės įsigijimo momentą.

Jeigu vienetas lengvąjį automobilį įsigyja iki 2025-01-01, o 2025 metais su lizingo bendrove sudaro atgalinio lizingo (finansinės nuomos) sutartį, ir šis atgalinio lizingo (finansinės nuomos) sandoris pelno mokesčio tikslais yra laikomas finansavimo už užstatą sandoriu, tokiu atveju šio automobilio įsigijimo išlaidų atskaitymui netaikomi šioje dalyje nustatyti lengvojo automobilio įsigijimo išlaidų apribojimai.

4. Lengvojo automobilio įsigijimo kainos priskyrimui sąnaudoms, mažinančioms pajamas, būtina įvertinti šioje dalyje nustatytus išmetamo CO₂ kiekio intervalus:

Išmetamas CO ₂ kiekis, g/km	Iš pajamų atskaitoma lengvojo automobilio įsigijimo kainos dalis (eurais), neviršijanti:
0	75 000
1-130	50 000
131-200	25 000
201 ir daugiau	10 000

Įsigijus lengvuosius automobilius, pajamos PMĮ 18 straipsnyje nustatyta tvarka sumažinamos automobilio įsigijimo kaina (ar jos dalimi), neviršijant konkrečiam išmetamo CO₂ kiekio intervalui nustatytos automobilio įsigijimo kainos ribojančios sumos. Jeigu įsigyto lengvojo automobilio faktiška įsigijimo kaina yra didesnė nei nustatyta ribojanti suma, tai šią sumą viršijanti automobilio įsigijimo kainos dalis yra priskiriama neleidžiamiems atskaitymams, proporcingai per laikotarpį, kai skaičiuojamos automobilio nusidėvėjimo sąnaudos.

Jei automobilio įsigijimo išlaidos yra mažesnės nei numatyta ribojanti suma, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriama visa automobilio įsigijimo kaina.

Įsigytų ir pajamų uždirbimui ar ekonominei naudai gauti naudojamų lengvųjų automobilių įsigijimo kaina, neviršijant konkrečiam išmetamo CO₂ kiekio intervalui nustatytos automobilio įsigijimo kainos ribojančios sumos, pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriama dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

1 - 3 pavyzdžiai

Pastaba. Pavyzdžiuose mokesstinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

1. Vienetas, 2024 metais savo vykdomai veiklai įsigijo lengvąjį automobilį TOYOTA Yaris modelį už 20 000 Eur (be PVM). Kadangi 2024 metais vieneto faktiškai patirtoms lengvojo automobilio, naudojamo veikloje pajamų uždirbimui, įsigijimo išlaidoms PMĮ ribojimų nenustatyta, todėl pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką visa šio automobilio įsigijimo kaina, t. y. 20 000 Eur, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskiriama dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

Vienetas 2025 m. sausio mėn. įsigijo ir tą patį mėnesį pradėjo naudoti savo veikloje dar du TOYOTA lengvuosius automobilius - RAV4 Hybrid modelį už 48 000 Eur (be PVM), kurio išmetamas CO₂ kiekis yra 129 g/km ir TOYOTA Highlander modelį už 65 000 Eur (be PVM), kurio išmetamas CO₂ kiekis yra 149 g/km. Automobilių likvidacinė vertė – po 1 000 Eur.

Automobilis RAV4 Hybrid modelis patenka į taršos grupę, kurioje atskaitoma ne daugiau kaip 50 000 Eur įsigijimo išlaidų (išmetamas CO₂ kiekis nustatytas intervale 1–130 g/km), o kitas - Highlander modelis, yra labiau taršus ir patenka į grupę, kurioje atskaitoma neviršijant 25 000 Eur išlaidų (išmetamas CO₂ kiekis nustatytas intervale 131–200 g/km).

Atsižvelgiant į nustatytą iš pajamų atskaitomą automobilio įsigijimo kainą ribojančią sumą, - 50 000 Eur, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais TOYOTA RAV4 Hybrid modelio visa įsigijimo kaina, t. y. 48 000 Eur, pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką gali būti priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Vadovaujantis PMĮ 1 priedėliu, šio lengvojo automobilio nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant 6 metų (72 mėn.) nusidėvėjimo normatyvą. Vienetas, apskaičiuodamas 2025 m. apmokestinamąjį pelną, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams gali priskirti šio modelio metinę nusidėvėjimo sumą, kuri

apskaičiuojama taip: $7\,180 \text{ Eur} = (48\,000 - 1\,000) : 6 \text{ (normatyvas metais)} : 12 \text{ mėn.} \times 11 \text{ mėn.}$ Kitais mokestiniais laikotarpiais, kuriais šis automobilis bus naudojamas vieneto veikloje, taip pat bus skaičiuojamos ir pripažįstamos ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais šio automobilio nusidėvėjimo sąnaudos.

Taršesnio automobilio TOYOTA Highlander modelio įsigijimo kaina yra 65 000 Eur, tačiau atsižvelgiant į šio automobilio iš pajamų atskaitomą įsigijimo kainą ribojančią sumą, - 25 000 Eur, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais vieneto pajamos gali būti sumažinamos tik 25 000 Eur šio automobilio įsigijimo kainos dalimi, kuri pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką priskiriama ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymams dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį. Vadovaujantis PMĮ 1 priedėliu, šio lengvojo automobilio nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant 6 metų (72 mėn.) nusidėvėjimo normatyvą. Vienetas, apskaičiuodamas 2025 m. apmokestinamąjį pelną, prie ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų gali priskirti metinę nusidėvėjimo sumą, kuri apskaičiuojama $3\,666 \text{ Eur} = (25\,000 - 1\,000) : 6 \text{ (normatyvas metais)} : 12 \text{ mėn.} \times 11 \text{ mėn.}$ Kitais mokestiniais laikotarpiais, kuriais šis automobilis bus naudojamas vieneto veikloje, taip pat bus skaičiuojamos šio automobilio nusidėvėjimo sąnaudos, kuriomis bus mažinamos vieneto pajamos.

Likusi šio automobilio įsigijimo kainos dalis 40 000 Eur (65 000 Eur - 25 000 Eur) priskiriama neleidžiamais atskaitymams proporcingai per laikotarpį, kai skaičiuojamos nusidėvėjimo sąnaudos.

2. Vienetas 2025 metais įsigijo lengvąjį automobilį ir naudos jį savo veikloje. Gauta PVM sąskaita faktūra, kurioje nurodyta automobilio kaina 15 000 Eur be PVM, išmetamas CO₂ kiekis yra 205 g/km. Vienetas iki turto naudojimo pradžios dar patyrė 1000 Eur šio automobilio transportavimo išlaidų.

Jeigu 2025 m. įsigyjant lengvąjį automobilį, iki jo naudojimo pradžios yra patirtos su šio turto įsigijimu susijusios išlaidos, pavyzdžiui transportavimo, paruošimo naudoti ar remonto išlaidos, kurios priskiriamos įsigyto lengvojo automobilio įsigijimo kainai, tai apskaičiuojant 2025 metų pelno mokestį, PMĮ 30² straipsnio 1 dalyje nustatytas automobilio įsigijimo kainos ribojimas yra taikomas bendrai visai apskaičiuotai automobilio įsigijimo kainai.

Lengvojo automobilio įsigijimo kaina yra 16 000 Eur (15 000 Eur + 1 000 Eur), tačiau atsižvelgiant į šio automobilio iš pajamų atskaitomą įsigijimo kainą ribojančią sumą, - 10 000 Eur, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais vieneto pajamos gali būti sumažinamos tik 10 000 Eur šio automobilio įsigijimo kainos dalimi, kuri pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką priskiriama ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymams dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

Likusi automobilio įsigijimo kainos dalis 6 000 Eur (16 000 Eur - 10 000 Eur) priskiriama neleidžiamais atskaitymams proporcingai per laikotarpį, kai skaičiuojamos automobilio nusidėvėjimo sąnaudos.

3. Vienetas 2025 m. sausio mėn. už 28 000 Eur įsigijo lengvąjį automobilį. Tą patį mėnesį vienetas pradėjo jį naudoti savo veikloje, todėl skaičiuojamas automobilio nusidėvėjimas. Įsigyjamo automobilio išmetamas CO₂ kiekis yra 179 g/km, todėl pagal PMĮ 30² straipsnio 1 dalyje nustatytą taršos grupę, iš pajamų gali būti atskaitoma ne daugiau kaip 25 000 Eur automobilio įsigijimo išlaidų. Po metų, t. y. 2026 m., lengvasis automobilis parduotas už 30 000 Eur.

Pagal PMĮ 30² straipsnio nuostatas, lengvųjų automobilių, kurių išmetamas CO₂ kiekis viršija tam tikrą ribą, leidžiami atskaitymai yra apriboti. Šiuo atveju, automobilio įsigijimo kaina yra 28 000 Eur, tačiau pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais vieneto pajamos gali būti sumažinamos tik 25 000 Eur šio automobilio įsigijimo kainos dalimi, kuri pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką priskiriama ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymams dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

Pardavęs automobilį už 30 000 Eur, vienetas gali priskirti leidžiamais atskaitymams tik tą dalį įsigijimo kainos, kuri atitinka leidžiamų atskaitymų ribą (25 000 Eur), sumažintą nusidėvėjimo

suma, įtraukta į ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, t. y. vienetas, apskaičiuodamas turto vertės padidėjimo pajamas, to turto apribotą įsigijimo kainą (25 000 Eur) sumažina nusidėvėjimo suma, įtraukta į ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus.

5. Pagal šią dalį automobilių įsigijimo kainos ribojimai taikomi tik vieneto turtu laikomiems lengviesiems automobiliams, įsigytiems vieneto vardu, t. y. priklausantiems vienetui nuosavybės teise, taip pat įsigijamiems pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas arba pagal nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas vienetui apmokėjus visą turto vertę.

6. Jeigu yra atliekami lengvojo automobilio, įsigyto nuo 2025 m. sausio 1 d., remonto darbai, kurie pailgina turto naudingo tarnavimo laiką arba pagerina jo naudingąsias savybes, ir, atitinkamai, pagal PMĮ 20 straipsnio 1 dalį šio remonto verte yra didinama remontuoto automobilio įsigijimo kaina, tai, apskaičiuojant 2025 metų ir vėlesnių mokesčių laikotarpių pelno mokesčių, PMĮ 30² straipsnio 1 dalyje nustatytas automobilio įsigijimo kainos ribojimas yra taikomas bendrai automobilio įsigijimo ir remonto išlaidų sumai.

4 - 6 pavyzdžiai

Pastaba. Pavyzdyje mokesstinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

4. Vienetas 2025 metais atliko veikloje naudojamo lengvojo automobilio remontą už 5 000 Eur, kuris pagerino automobilio naudingąsias savybes. Automobilis įsigytas 2023 metais už 11 000 Eur (be PVM). Baigus remonto darbus, vienetas jų verte padidina automobilio įsigijimo kainą. Kadangi 2023 metais vieneto faktiškai patirtoms lengvojo automobilio, naudojamo veikloje pajamų uždirbimui, įsigijimo išlaidoms PMĮ ribojimų nenustatyta, todėl pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką visa po remonto nenudėvėta automobilio kainos dalis (padidinta remonto verte) perkeliama į sąnaudas per likusį (patikslintą) automobilio naudojimo laikotarpį.

5. Vienetas 2025 metais įsigijo lengvąjį automobilį ir pradėjo jį naudoti savo veikloje. Automobilio įsigijimo kaina – 8 000 Eur (be PVM), išmetamas CO₂ kiekis yra 204 g/km.

PMĮ 30² straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad maksimali leidžiamų atskaitymų suma, kai lengvojo automobilio išmetamas CO₂ kiekis didesnis kaip 201 g/km yra 10 000 Eur.

Atsižvelgiant į iš pajamų atskaitomą automobilio įsigijimo kainą ribojančią sumą, - 10 000 Eur, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais visa automobilio įsigijimo kaina, t. y. 8 000 Eur, pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką gali būti priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

Vienetas 2026 metais atliko veikloje naudojamo lengvojo automobilio remontą už 4 000 Eur, kuris pagerino automobilio naudingąsias savybes ir šio remonto verte padidina automobilio įsigijimo kainą.

Atsižvelgiant į šio automobilio iš pajamų atskaitomą įsigijimo kainą ribojančią sumą, - 10 000 Eur, pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais vieneto pajamos gali būti sumažinamos bendrai apskaičiuota šio automobilio įsigijimo kainos ir remonto išlaidų suma, t. y. 10 000 Eur (8 000 Eur įsigijimo kaina + 2 000 Eur remonto išlaidos) ir pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką po remonto nenudėvėta automobilio kainos dalis (padidinta remonto verte) perkeliama į sąnaudas per likusį (patikslintą) automobilio naudojimo laikotarpį.

Likusi automobilio remonto išlaidų dalis 2000 Eur priskiriama neleidžiamiems atskaitymams, proporcingai per likusį (patikslintą) laikotarpį, kai skaičiuojamos automobilio nusidėvėjimo sąnaudos.

6. Vienetas 2026 metais atliko veikloje naudojamo lengvojo automobilio remontą už 3 000 Eur, kuris pagerino automobilio naudingąsias savybes. Automobilis yra įsigytas 2025 metais už 50 000 Eur (be PVM), išmetamas CO₂ kiekis yra 127 g/km. Baigus remonto darbus, vienetas jų verte padidina automobilio įsigijimo kainą.

Automobilis patenka į taršos grupę, kurioje atskaitoma ne daugiau kaip 50 000 Eur įsigijimo išlaidų (išmetamas CO₂ kiekis 1–130 g/km).

Atsižvelgiant į tai, kad lengvojo automobilio įsigijimo kaina padidinta remonto verte yra didesnė, nei nustatyta ribojanti suma, tai šią sumą viršijanti automobilio įsigijimo kainos dalis 3 000 Eur (50 000 Eur + 3 000 Eur) yra priskiriama neleidžiamiesiems atskaitymams, proporcingai per likusį (patikslintą) laikotarpį, kai skaičiuojamos automobilio nusidėvėjimo sąnaudos.

7. Lengvųjų automobilių, laikomų vieneto turtu, įsigijimo kainos ribojimai dėl išmetamo CO₂ kiekio netaikomi tam tikroms veiklos rūšims. Šios PMĮ 17 straipsnio 2 dalies 14 punkte nustatytos išimtys apima atvejus, kai lengvieji automobiliai naudojami **tik**:

- nuomos veiklai vykdyti, neatsižvelgiant į tai, ar teikiamos ilgalaikės ar trumpalaikės nuomos paslaugos;

- vairavimo mokymo paslaugoms teikti, t. y. jei lengvieji automobiliai naudojami vairavimo mokymo veikloje;

- transporto paslaugoms teikti, pavyzdžiui įmonės, teikiančios keleivių vežimo paslaugas naudoja lengvuosius automobilius kaip pagrindinę veiklos priemonę arba įmonės, kurios veža keleivius tam tikrais maršrutais arba pagal užsakymus (maršrutiniai taksi ar užsakomieji keleivių pervežimai), kurjerių įmonės, kurios naudoja lengvuosius automobilius mažų siuntų ar prekių pervežimui ir pan.

Todėl vienetai, naudojantys lengvuosius automobilius tik aukščiau minėtoje veikloje, netaiko lengvųjų automobilių įsigijimo kainos ribojimų dėl išmetamo CO₂ kiekio, t. y. jie gali pagal PMĮ 18 straipsnyje nustatytą tvarką visą automobilio įsigijimo kainą priskirti ribojamų dydžių leidžiamiesiems atskaitymams dalimis per šio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

7 pavyzdys

Pastaba. Pavyzdyje mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

Vienetas, teikiantis keleivių vežimo paslaugas, taip pat teikia konsultacines paslaugas smulkaus ir vidutinio verslo klausimais, 2025 metais įsigijo lengvąjį automobilį, kurį naudoja šiose vykdomose veiklose.

PMĮ 30² straipsnio 1 dalyje numatytas automobilio įsigijimo kainos ribojimas, siejamas su išmetamu CO₂ kiekiu, netaikomas tik tuo atveju, jei įsigytas automobilis naudojamas tik toms veikloms, kurios išvardytos kaip išimtys - nuomai, vairavimo mokymui ar transporto paslaugoms.

Taigi, atsižvelgiant į tai, kad lengvasis automobilis naudojamas minėtose vykdomose veiklose, - keleivių vežimo ir konsultacinėms paslaugoms teikti, tai automobilio įsigijimo kainos ribojimas dėl išmetamo CO₂ kiekio bus taikomas ir atitinkama dalis automobilio įsigijimo kainos gali būti priskiriama neleidžiamiesiems atskaitymams, jei įsigyto lengvojo automobilio faktiška įsigijimo kaina bus didesnė nei nustatyta ribojanti suma, susijusi su išmetamu CO₂ kiekiu.

8. Šioje dalyje įteisinti lengvųjų automobilių įsigijimo kainos atskaitymų ribojimai taikomi ir lengviesiems automobiliams, kuriais asmeniniais tikslais naudojasi darbuotojai, o nauda, kurią jie gauna asmeniniais tikslais naudodami darbdaviui priklausančią automobilį, pripažįstama pajamomis natūra.

2. Lengvojo automobilio, kuris nelaikomas vieneto turtu, mėnesio nuomos sąnaudos iš pajamų atskaitomos neviršijant šio straipsnio 1 dalyje nustatytos ribos ir ilgalaikio turto grupei, kuriai turėtų būti priskirtas nuomojamas lengvasis automobilis, jeigu jis būtų laikomas vieneto turtu, taikomo šio Įstatymo 1 priedėlyje nustatyto nusidėvėjimo normatyvo (metais) santykio, padalyto iš 12. Šios dalies nuostatos netaikomos nuomos, kurios bendras laikotarpis ne ilgesnis kaip 30 dienų per mokestinį laikotarpį, taip pat nuomos naudojantis elektronine sąsaja – platforma, portalu ar kita tokio paties pobūdžio priemone – atvejais.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Šios dalies nuostatos reglamentuoja lengvųjų automobilių, kurie nėra laikomi vieneto turtu, nuomos sąnaudų atskaitymo iš pajamų ribojimus, t. y. nustato, kaip ir kokia apimtimi šios nuomos sąnaudos gali būti priskiriamos leidžiamiems atskaitymams. Šioje dalyje nustatyti ribojimai, taikomi lengvųjų automobilių nuomininkams (ne nuomotojams).

Lengvųjų automobilių nuomos sąnaudų atskaitymo iš pajamų ribojimai taikomi automobilių nuomos sandoriams, sudarytiems ir / arba pratęstiems nuo 2025 m. sausio 1 d., apskaičiuojant ir deklaruojuojant 2025 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelno mokestį.

Pavyzdžiui, jeigu yra patvirtintas kitas, nesutampantis su kalendoriniais metais, mokestinis laikotarpis, kuris prasideda liepos 1 d. ir baigiasi kitų metų birželio 30 d., tai vienetas lengvųjų automobilių nuomos sąnaudų atskaitymo ribojimus pradės taikyti nuo 2025 m. liepos 1 d. išsinuomotiems automobiliams, t. y. 2025 metais prasidėjusiam mokestiniam laikotarpiui.

2. Lengvojo automobilio samprata šios dalies taikymo atžvilgiu yra pateikta PMĮ 30² straipsnio 1 dalies komentaro 2 punkte (žr. 30² str. 1 dalies komentaro 2 punktą).

3. Lengvųjų automobilių nuomos sąnaudoms yra nustatytas apribojimas, taikant maksimalią atskaitomų mėnesio nuomos išlaidų ribą, paremtą nustatytos įsigijimo kainos atskaitymo ribos ir ilgalaikio turto grupės, kuriai turėtų būti priskirtas nuomojamas lengvasis automobilis, jeigu jis būtų laikomas vieneto turtu, nusidėvėjimo normatyvo, apskaičiuoto mėnesiui, santykiu.

Todėl, lengvojo automobilio nuomos išlaidų priskyrimui sąnaudoms, mažinančioms pajamas, būtina įvertinti:

- šio straipsnio 1 dalyje nustatytus išmetamo CO₂ kiekio intervalus ir konkrečiam intervalui nustatytą, ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskirti leidžiamą sąnaudų sumą (žr. 30² str. 1 dalies komentaro 3 punktą) ir

- ilgalaikio turto grupei, kuriai turėtų būti priskirtas nuomojamas lengvasis automobilis, jeigu jis būtų laikomas vieneto turtu, taikomą šio Įstatymo 1 priedėlyje nustatytą nusidėvėjimo normatyvą (metais). Nustatant nusidėvėjimo normatyvą automobilio nuomininkas (vienetas) turės atsižvelgti į taikomą PMĮ 1 priedėlyje atitinkamai ilgalaikio turto grupei nustatytą nusidėvėjimo normatyvą (metais).

1-2 pavyzdžiai

Pastaba. Pavyzdžiuose mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

1. Vienetas pagal 2024 m. lapkričio mėn. sudarytą nuomos sutartį savo vykdomai veiklai iš kito subjekto vieneriems metams išsinuomojo lengvąjį automobilį. Už automobilio nuomą 2025 metais mokama 200 Eur/mėn. Automobilis nenaudas. Nuomos sutartyje yra nurodytas išmetamas CO₂ kiekis - 213 g/km.

Kadangi lengvasis automobilis yra išsinuomotas 2024 metais pagal nuomos sutartį, sudarytą iki 2025 m. sausio 1 d., todėl nuo 2025 m. automobilio nuomos sąnaudų atskaitymui iš pajamų

ribojimai netaikomi, t. y. šio automobilio nuomos sąnaudos į leidžiamus ir neleidžiamus atskaitymus neskirstomos, o visa nuomos sąnaudų suma, t. y. 200 Eur/mėn., gali būti priskiriama leidžiamiems atskaitymams.

Tačiau, po metų, t. y. 2025 m. lapkričio mėn., ankstesnė nuomos sutartis yra pratęsiama dar trimis metams, patikslinant joje nuomos sutarties terminą, t. y. iki 2028 m. lapkričio mėn.

Pažymėtina, kad jeigu sudarytos nuomos sutartys po 2025 m. sausio 1 d. yra pratęsimos, t. y. nuomos išlaidos yra patiriamos pagal po 2025 m. sausio 1 d. pratęstus nuomos sandorius, tai tokiu atveju taikomas PMĮ 30² str. 2 dalyje nustatytas išsinuomotų automobilių nuomos išlaidų atskaitymo iš pajamų ribojimas.

Atsižvelgiant į tai, kadangi šiuo atveju nuomos sutartis 2025 m. lapkričio mėn. yra pratęsiama, todėl nuo šios datos automobilio nuomos sąnaudų atskaitymui iš pajamų taikomas PMĮ 30² str. 2 dalyje nustatytas ribojimas.

Šio straipsnio 1 dalyje yra nurodyta, kad maksimali leidžiamų atskaitymų suma, kai lengvojo automobilio išmetamas CO₂ kiekis didesnis kaip 201 g/km yra 10 000 Eur.

Jeigu lengvasis automobilis yra senesnis nei 5 metų, tai mėnesio nuomos sąnaudų (leidžiamų atskaitymų) suma apskaičiuojama taip: 10 000 Eur (nustatyta įsigijimo kainos riba) : 10 metų (normatyvas metais) / 12 mėn. = 83,33 Eur. Likusi automobilio nuomos išlaidų dalis 117 Eur (200 Eur – 83 Eur), t. y. viršijanti leistiną atskaityti nuomos sąnaudų ribą, priskiriama neleidžiamiems atskaitymams. Neleidžiamiems atskaitymams priskirtina suma apskaičiuojama ir pripažįstama tuo pat metu, kaip ir pripažįstamos nuomos sąnaudos ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais.

2. Vienetas pagal 2025 m. vasario mėn. sudarytą nuomos sutartį vykdomai veiklai iš kito subjekto išsinuomojo lengvąjį automobilį. Už automobilio nuomą 2025 metais mokama 300 Eur/mėn. Automobilis nenaujas, išmetamas CO₂ kiekis yra 148 g/km.

Šio straipsnio 1 dalyje yra nurodyta, kad maksimali ribojamų dydžių leidžiamų atskaitymų suma, kai lengvojo automobilio išmetamas CO₂ kiekis didesnis kaip 130 g/km, tačiau ne didesnis kaip 200 g/km, yra 25 000 Eur.

Taip pat vadovaujantis PMĮ 1 priedėliu privalu nustatyti turto grupę, kuriai priskiriamas turtas, ir skaičiavimams naudoti PMĮ 1 priedėlyje nurodytą nusidėvėjimo normatyvą (metais).

Sudarant nuomos sutartį turėtų būti nustatoma, kuriai turto grupei yra priskiriamas automobilis, ir jeigu tai yra senesnis nei 5 metų lengvasis automobilis, o išmetamas (CO₂) kiekis didesnis kaip 130 g/km, tačiau ne didesnis kaip 200 g/km, tai mėnesio nuomos sąnaudų (leidžiamų atskaitymų) suma būtų apskaičiuojama taip: 25 000 Eur : 10 metų / 12 mėn. = 208,33 Eur / mėn.

Likusi automobilio nuomos išlaidų dalis 92 Eur (300 Eur – 208 Eur), t. y. viršijanti leistiną atskaityti nuomos sąnaudų ribą, priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

4. Lengvųjų automobilių nuomos sąnaudų atskaitymui iš pajamų netaikomi ribojimai nuomos atvejais:

4.1. kai bendras turto nuomos laikotarpis ne ilgesnis kaip 30 dienų per mokestinį laikotarpį.

Tai reiškia, kad jei vienetas per mokestinį laikotarpį nuomojasi lengvąjį automobilį trumpiau nei 30 dienų, tai tokioms to turto nuomos išlaidoms netaikomi jų atskaitymo ribojimai. Visa per mokestinį laikotarpį patirtų šių trumpalaikės nuomos išlaidų suma yra priskiriama nuomininko leidžiamiems atskaitymams, jeigu šios sąnaudos yra susijusios su pajamų uždurbimu ar ekonominės naudos gavimu.

Per mokestinį laikotarpį konkretaus lengvojo automobilio nuomos laikotarpiai sumuojami ir, jeigu viršija 30 dienų, laikoma, kad šio automobilio nuomos atvejis neatitinka šioje dalyje nustatytos išimties ir visoms mokestinio laikotarpio nuomos išlaidoms (pradedant nuo mokestinio laikotarpio pradžios) taikomi atskaitymo ribojimai;

4.2. kai naudojamosi elektronine sąsaja – platforma, portalu ar kita tokio paties pobūdžio priemone.

Ši nuostata reiškia, kad jeigu lengvųjų automobilių nuoma yra vykdoma per internetines paslaugų teikimo priemones, - elektronines platformas, portalus ar kita tokio paties pobūdžio priemone, pavyzdžiui Bolt, Citybee platformas ir pan., tai tokioms nuomos išlaidoms taip pat netaikomi nuomos sąnaudų atskaitymo ribojimai, o išlaidos, patirtos nuomojant automobilius per šias priemones, gali būti atskaitomos kaip leidžiami atskaitymai, netaikant joms papildomų apribojimų.

5. Lengvųjų automobilių nuomos sąnaudų atskaitymo iš pajamų ribojimai pagal PMĮ 17 straipsnio 2 dalies 14 punkto nuostatas netaikomi tais atvejais, kai išsinuomojami automobiliai naudojami **tik**:

- šių automobilių nuomos veiklai vykdyti, neatsižvelgiant į tai, ar teikiamos ilgalaikės ar trumpalaikės nuomos paslaugos;

- vairavimo mokymo paslaugoms teikti, t. y. jei išsinuomoti lengvieji automobiliai naudojami vairavimo mokymo veikloje;

- transporto paslaugoms teikti, pavyzdžiui įmonės, teikiančios keleivių vežimo paslaugas išsinuomuoja lengvuosius automobilius kaip pagrindinę veiklos priemonę arba įmonės, kurios veža keleivius tam tikrais maršrutais arba pagal užsakymus (maršrutiniai taksi ar užsakomieji keleivių pervežimai), kurjerių įmonės, kurios naudoja išnuomotus lengvuosius automobilius mažų siuntų ar prekių pervežimui ir pan.

Todėl vienetai, naudojantys turtą tik aukščiau minėtoje veikloje, netaiko tokio turto nuomos sąnaudų ribojimų, t. y. jie gali visas faktiškai patirtas lengvųjų automobilių nuomos išlaidas priskirti ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams.

3 pavyzdys

Pastaba. Pavyzdyje mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.

Vienetas, teikiantis lengvųjų automobilių nuomos paslaugas, 2025 metais papildomai išsinuomuoja kelis naujus lengvuosius automobilius, kuriuos naudoja nuomos veiklai, t. y. šiuos automobilius išnuomuoja kitiems subjektams.

PMĮ 30² straipsnio 2 dalis numato, kad lengvojo automobilio nuomos sąnaudų ribojimas netaikomas tuo atveju, jei automobilis naudojamas tik toms veikloms, kurios išvardytos kaip išimtys - nuoma, vairavimo mokymas ar transporto paslaugos.

Kadangi išnuomoti lengvieji automobiliai naudojami nuomos paslaugų teikimui, t. y. išnuomojami kitiems subjektams, tai šių automobilių nuomos sąnaudų ribojimas netaikomas ir, atitinkamai, automobilių nuomos sąnaudos į leidžiamus ir neleidžiamus atskaitymus neskirstomos, o visa automobilių nuomos sąnaudų suma priskiriama leidžiamiems atskaitymams.

6. Šioje dalyje įteisinti lengvųjų automobilių nuomos išlaidų ribojimai taikomi ir lengviesiems automobiliams, kuriais asmeniniais tikslais naudojasi darbuotojai, o nauda, kurią jie gauna asmeniniais tikslais naudodami automobilį, pripažįstama pajamomis natūra.

3. Lengvojo automobilio išmetamas anglies dioksido (CO₂) kiekis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme nurodyta tvarka, taikoma nustatant Kelių transporto priemonių registre registruojamų motorinių transporto priemonių išmetamą anglies dioksido (CO₂) kiekį.

(Pagal 2024 m. birželio 20 d. įstatymo Nr. XIV-2774 redakciją; taikoma apskaičiuojant 2025 metais prasidėjusio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Šioje dalyje yra nustatyta, kad lengvojo automobilio išmetamas CO₂ kiekis yra nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatyme (toliau – MTPRMĮ) nurodyta tvarka, taikoma nustatant Kelių transporto priemonių registre registruojamų motorinių transporto priemonių išmetamą (CO₂) kiekį.

Kelių transporto priemonių registre registruotos motorinės transporto priemonės išmetamas CO₂ kiekis yra nustatomas šia prioriteto tvarka:

1) pagal Kelių transporto priemonių registro duomenų išrašę, kilmės ir (ar) patvirtinimo dokumentuose pateiktą naujausią informaciją;

2) pagal Kelių transporto priemonių registre registruotas lygiavertės motorinės transporto priemonės, priklausančios tam pačiam Europos Sąjungos patvirtintam tipui, variantui ir versijai, išmetamą CO₂ kiekį;

3) pagal formules, patvirtintas MTPRMĮ 2 priede, vadovaujantis Kelių transporto priemonių registro duomenų išrašę, kilmės ir (ar) patvirtinimo dokumentuose pateikta naujausia informacija;

4) pagal formules, patvirtintas MTPRMĮ 2 priede, vadovaujantis Kelių transporto priemonių registre registruotas lygiavertės transporto priemonės, priklausančios tam pačiam Europos Sąjungoje patvirtintam tipui, variantui ir versijai, duomenimis.